

Zápis ze zasedání Knihovny rady JAMU

konaného dne 26. října 2021 v Knihovně JAMU

Přítomni: doc. MgA. **Marek Hlavica**, Ph.D. (předseda Knihovny rady), PhDr. **Romana Kasperkevičová** (ředitelka Knihovny JAMU), Mgr. **Klára Hanáková**, Ph.D. (ředitelka Nakladatelství JAMU), doc. MgA. **Hana Průchová**, Ph.D. a doc. Ing. **David Strnad** (zástupci DF JAMU), PhDr. **Petr Lyko**, Ph.D. et Ph.D. (zástupce HF JAMU)

Omluveni: prof. PhDr. **Silva Macková** (prorektorka pro studijní záležitosti), doc. Mgr. MgA. **Monika Holá**, Ph.D. (zástupkyně HF JAMU)

Program:

1. představení činnosti Knihovny JAMU v předchozím akademickém roce

Ředitelka Knihovny JAMU představila činnost Knihovny JAMU v předchozím akademickém roce. Knihovna JAMU nakoupila do konce roku 2020 studijní literaturu v hodnotě 552.099 Kč (o rok dříve 467.702 Kč). Z toho na akvizici knižního fondu bylo vydáno 224.767 Kč (mj. pro ASD DF, KHP a KKDOR HF), na fond hudebnin 215.543 Kč (např. pro KKDOR HF) a na nosiče DVD a CD 10.715 Kč. Bylo odebíráno 51 titulů časopisů (periodika) o 444 exemplářích, z toho 7 titulů bylo dostupných v tištěné i elektronické verzi, 1 pouze elektronicky; předplatné za 42 titulů činilo 101.074 Kč. Vzhledem k postupně se zvyšujícím cenám knih a dalších informačních zdrojů, byl rozpočet knihovny pro rok 2020 navýšen o částku 100.000 Kč se splněným předpokladem rovnoměrného čerpání pro nákup knih, hudebnin a databázi plnotextových e-časopisů JSTOR Arts & Sciences III. Pro potřeby a z prostředků specifického vysokoškolského výzkumu obou fakult a FRVČ ve výši 229.826 Kč byla zakoupena odborná cizojazyčná literatura. Knihovní fond rozšířily publikace získané výměnou s jinými vysokými školami a oborově spřízněnými institucemi (4 aktivní kontakty), ke kterým slouží výběr z produkce Nakladatelství JAMU. Všechny tituly vydávané Nakladatelstvím JAMU se rovněž doplňují do knihovního fondu.

V roce 2020 Knihovna registrovala 1.070 uživatelů, z toho 46 externích. Výpůjček bylo registrováno 5.804. Knihovní fond k 31. 12. 2020 činil 120.533 knihovních jednotek, roční přírůstek 1.606 knihovních jednotek. Úbytek činil 14 knihovních jednotek. Kromě knih, hudebnin, časopisů, CD a DVD se do katalogu zpracovávají (katalogizují v souladu s pravidly RDA) také výběrově články z časopisů (219 záznamů) a on-line přístupné diplomové práce (399 záznamů). Pokračovala závěrečná fáze retrokatalogizace knižního fondu. V budově Astorky, kde Knihovna sídlí, je knihovní fond uložen v podzemním depozitáři (knižní fond a část fondu časopisů). Fond hudebnin (tištěné notové materiály) je uložen v depozitáři na stejném podlaží jako půjčovna, studovna, kancelářské zázemí; tamtéž je deponován fond diplomových prací. Aktuálně jsou kapacity depozitářů zaplněny cca ze 70 %. Část fondu časopisů, kompletně fond CD, DVD, videokazet a gramofonových desek je uložen ve studovně. Informace o knihovním fondu zpřístupňuje on-line katalog knihovního systému Aleph, který umožňuje objednávání, rezervace a prodloužení výpůjček. V „Častých dotazech“ (vč. anglické verze) každoročně aktualizovaných, jsou informace o skladbě knihovního fondu a návody na práci s katalogem, který zvláště zobrazuje novinky ve fondu. Přístup k oborovým elektronickým informačním zdrojům (EIZ) pro studium, vědu a výzkum je od roku 2018 spolufinancován z operačního programu

Výzkum, vývoj a vzdělávání MŠMT, projektu Národní centrum pro elektronické informační zdroje, zkráceně CzechELib 2018 až 2022 (realizátor Národní technická knihovna). Předplatné licencovaných hudebních databází hradila Knihovna, a to databázi Oxford Music Online (základem je hudební slovník Grove Music Online, Oxford University Press) ve výši 42.844 Kč a databázi Music Online (Alexander Street Press) ve výši 105.289 Kč. Novinkou pro rok 2020 z téhož projektu byl licencovaný přístup k databázi 150 titulů plnotextových časopisů JSTOR Arts & Sciences III hrazený částkou ve výši 27.671 Kč. Nadále pokračoval přístup do kolekce hudebních výukových videí PlayWithAPro.com, licenční poplatek činil 27.048 Kč. Další dvě novinky byly realizovány díky projektu ERDF II DF JAMU. Portfolio EIZ se tak rozšířilo o licencovanou audiovizuální databázi Dance in video I a II (do r. 2023) a trvalý nákup vybrané kolekce 80 titulů e-books Taylor & Francis, která byla v roce 2021 rozšířena o další titul v ceně 16.587 Kč, hrazený knihovnou.

Ve spolupráci s OVIS se úspěšně podařilo systémové řešení problematického vzdáleného přístupu (technologie shibboleth) k EIZ, což je vzhledem k jejich zvyšujícímu se počtu, jak placených, tak nabídky volně dostupných, důležitý krok vpřed při poskytování kvalitních a stabilních služeb, zvláště při distanční výuce během epidemiologické situace s covid-19.

V roce 2020 byl zaznamenán nárůst požadavků na nákup hudebnin na koncerty (cca 102 tis. Kč z cca 215 tis. Kč z celkových nákladů na akvizici fondu hudebnin, v roce 2021 zatím 41 tis.), tyto nákupy obohacují a zkvalitňují fond hudebnin a partitur o díla, která jsou následně na programu studentských koncertů, což je potěšitelné, nicméně se tím umenšuje běžná akvizice – „drobnější“ požadavky pedagogů, pořízení nových edic, výměna poškozených/nepoužitelných atd.

Pokračovala (započato 2019) digitalizace DP od počátku JAMU do r. 2006 (cca 2600 prací), aktuálně zdigitalizováno cca. 350 (celý proces zpracování zabere časově cca. 1–3 hod/DP dle rozsahu, stavu aj.), v ISu je zatím uloženo/překlopeno 50 DP + propojení odkazem se záznamy v katalogu.

2. představení plánované činnosti Knihovny JAMU v začínajícím akademickém roce

Od počátku akademického roku 2020/21 je změněna otevírací doba dle požadavků akademické obce a zkušeností z provozu, aby bylo možno výpůjčky vyzvedávat dříve (před výukou). Otevírací doba byla od r. 1999 po–čt 10–18, pá 10–16, nově je po, st 9–18, út, čt 9–17, pá 9–13. Týdně se tedy otevírací doba rozšíří o 2 hodiny. Změna byla schválena kolegiem rektora 15. 5. 2020. V předchozím roce změna nemohla být dostatečně otestována kvůli omezením provozu způsobeným epidemií. V nadcházejícím roce bude změna vyhodnocena a případně ještě upravena dle potřeb uživatelů. Nadále bude probíhat představování služeb Knihovny akademické obci (proběhl kurz pro doktorandy DF, proběhla exkurze 1. ročníků manažerských oborů HF, očekávána je exkurze studentů režie a dramaturgie DF a kurz pro doktorandy HF). Knihovna je plně k dispozici ke konzultacím ohledně vyhledávání v databázích, práce s citacemi či zájemcům o seznámení se s Knihovnou. Připravují se webináře také pro pedagogy a připravuje se zřízení „pointu“ pomoci na úvodní stránce Knihovny (Ptejte se knihovny, Hledáte v knihovně apod.).

Z důvodu ukončení vývoje produktu „Knihovní systém Aleph“ firmou ExLibris probíhá příprava pořízení nástupce (již z aktivity MU nastíněno v r. 2019) v rámci připravovaného projektu NTK z OP JAK MŠMT. JAMU je do přípravy projektu zapojena, reálný předpoklad přechodu na nový systém je v 2. pololetí 2024 (ideálně během prázdnin). Platforma nahradí různé systémy (katalog, EIZ), probíhají přípravná jednání, online schůzky, dotazníky atd. (příklad nové knihovní platformy ALMA, UK: <https://www.mff.cuni.cz/cs/knihovna/aktuality/novy-knihovni-system-alma-s-vyhledavacem-ukaz>). Pokračovat bude digitalizace diplomových prací.

V případě pokračování epidemie onemocnění COVID 19 budou přijata další bezpečnostní opatření, případně bude upravena otevírací doba.

3. diskuse o činnosti Knihovny JAMU a připomínky a podněty k jejímu rozvoji

V diskusi k činnosti Knihovny byla projednána aktualizace portfolia EIZ od roku 2022, na roky 2023–2027 (<https://www.jamu.cz/organizacni-struktura/knihovna/elektronicke-informacni-zdroje/>). Knihovní rada byla seznámena se statistikami návštěvnosti, které vykazují malý zájem o využívání těchto služeb, a to i navzdory velké propagaci ze strany Knihovny. Ředitelka Knihovny byla požádána o ověření faktické správnosti statistik.

V dohledné době skončí projekt CzechELib – Národní centrum pro elektronické informační zdroje, který zajišťuje centrální nákup a správu klíčových elektronických informačních zdrojů pro výzkumnou a vzdělávací sféru (nositelem je Národní technická knihovna, spolu/financování z OP VVV (EU) trvání projektu 1. 1. 2017–31. 12. 2022). V roce 2021 (-2027) byl spuštěn nástupnický projekt NCIP VaVal – Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací (stát. rozpočet, RVVI/MŠMT, děleno na financ. centra CZL (CzechELib) a samotné EIZ, které z něho budou od 2023+ financovány). Do 15. listopadu 2021 je potřeba zaslat požadavky na EIZ pro roky 2023+, zda máme zájem o stávající EIZ nebo nové, které jsou v portfoliu CZL, ale doposud je nepředplácíme. Následovat bude fáze potvrzování (jaro 2022). Knihovní rada se shodla, že není nezbytné mít k dispozici EIZ, které jsou dostupné na jiných místech v Brně (MZK) a že by Knihovna měla zajistit spíše unikátní a jinde nedostupné EIZ. Ředitelkou Knihovny byly předloženy návrhy nových oborových EIZ včetně orientačních cen. Zástupci fakult byli požádáni, aby fakulty specifikovaly své požadavky a v nejbližší době je sdělily ředitelce Knihovny.

Projednány byly nové možnosti propagace (nástěnky, cílené připomínání během AR, zaslání ještě proděkanům, členům KR, u přehledů dalších licencí. EIZ mimo JAMU uvádět, kde jsou v Brně přístupné atd.).

4. zhodnocení činnosti Knihovny JAMU v předchozím roce

Knihovní rada ukončila své zasedání zhodnocením činnosti Knihovny JAMU v předchozím roce, přičemž vyslovila velkou spokojenost s činností Knihovny JAMU, která zcela naplňuje své poslání a svou roli na JAMU plní nadmíru dobře, nepochybně i zásluhou příkladného přístupu i zápalu ředitelky Knihovny JAMU. Obtíže spojené s epidemií onemocnění COVID 19 Knihovna překonala příkladně a výrazně napomohla tomu, aby JAMU mohla naplňovat své poslání i v kritickém období.

26. října 2021

Zapsal a verifikoval: M. Hlávica

